

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पाँचौतह पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.मी./काउन्सलर (नर्स) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:— यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छः

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

द्वितीय चरण:- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- २०

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा योजना (Written Examination)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या अङ्कभार	समय
सार्वजनिक व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	५० प्रश्न x २ अङ्क = १००	४५ मिनेट

द्वितीय चरण:-

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	२०	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)

द्रष्टव्य:-

- वस्तुगत वैकल्पिक परीक्षामा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ । (Following questions can be asked from respective units.)

एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८
प्रश्न संख्या	५	५	५	८	१२	८	५	२

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको विज्ञापन हुदाँका वखत (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वाथप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झन पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षामा परीक्षार्थीले मोबाइल वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
- पाठ्यक्रमलागू मिति:-

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पाँचौतह पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.मी./काउन्सलर (नर्स) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम (५० प्रश्न × २ अङ्क = १०० अङ्क)

1. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management)

1.1 कार्यालय व्यवस्थापन

1.1.1 कार्यालय (Office) परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार

1.1.2 सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू

1.1.3 कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार

1.1.4 कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन

1.1.5 कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure) पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

1.1.6 अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)

1.2 निजामती सेवा ऐन र नियमावलीमा भएका देहायका व्यवस्थाहरू

1.2.1 निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू

1.2.2 नेपाल सरकार तथा लुम्बिनी प्रदेश सरकारको स्वास्थ्य संगठन संरचनाको बारेमा जानकारी

1.2.3 कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, बिदा, विभागीय सजाय र अवकाश

1.2.4 कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू

1.3 सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी

1.4 सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू

1.5 सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter) महत्व र आवश्यकता

1.6 व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी

1.7 मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

1.8 Basics of Computer Science (MS Word, Excel, Power Point)

1.9 स्वास्थ्य सेवा ऐन २०५३, नियमावली २०५५ तथा स्वास्थ्य नीति २०७६

1.10 लुम्बिनी प्रदेश स्वास्थ्य नीति २०७७, प्रदेश स्वास्थ्य संस्था स्थापना सञ्चालन नविकरण तथा स्तरोन्नति ऐन २०७५ र प्रदेश स्वास्थ्य संस्था स्थापना सञ्चालन नविकरण तथा स्तरोन्नति नियमावली २०७७

1.11 स्वास्थ्य कर्मीहरूको सम्बन्धित पेशागत परिषद् (Council) सम्बन्धी जानकारी र आचार संहिता

2. Anatomy and Physiology

2.1 Organs and functions of different body system

2.1.1 Skeletal System

2.1.2 Muscular System

2.1.3 Respiratory System

2.1.4 Circulatory System

2.1.5 Digestive System

2.1.6 Urinary System

2.1.7 Reproductive System

2.1.8 Nervous System

2.1.9 Structure and functions of skin

2.2 Body temperature regulation

2.2.1 Conduction; Convection; Radiation

2.2.2 Excretion (excretion)

2.3

Organisms and parasites

2.3.1

Virus; Bacteria; Protozoa; Helminthes; Fungi

2.4

Factors affecting microorganisms

2.4.1

Aerobic; Anaerobic; Temperature; Humidity; Nutrients

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पाँचौतह पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.मी./काउन्सलर (नर्स) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2.5	Mechanism of acid-base balance
2.5.1	Electrolyte
2.5.2	Relationship with respiration
2.5.3	Relation with excretion
2.6	Fluid and electrolyte replacement
2.6.1	Oral rehydration solution
2.6.2	Intra venous therapy
2.7	Pharmacokinetics
2.7.1	Absorption, Distribution, Metabolism & Excretion of drugs
2.8	Drugs acting on endocrine system
2.8.1	Insulin
2.8.2	Oral hypoglycemic drug
2.8.3	Male and female sex hormone
2.9	Uses of essential drugs in Nepal

3. Fundamentals of Nursing

- 3.1 Basic needs of clients - Maslow's Hierarchy of need
- 3.2 Nursing process
- 3.3 Procedure used in Physical Assessment
- 3.4 Routes of administration of drug ; Oral & Parental
- 3.5 First aid treatment : Drowning; Bites; Choking; Hemorrhage; Poisoning; Burn
- 3.6 Purpose, principle and methods of sterilization of different goods
- 3.7 Roles and responsibilities of nurses
- 3.8 National and international professional organization and its code of ethic
- 3.8.1 International Council of Nurses (ICN)
- 3.9 Stress and coping with stress

4. Nursing care of the Adult

- 4.1 Medical/surgical nursing management of the disease condition in different body system
- 4.1.1 Nervous System : Meningitis, Encephalitis, Tetanus, Poliomyelitis, Epilepsy, Parkinson disease, Spinal cord injury, Head injury
- 4.1.2 Respiratory System : Pleurisy, Pneumothorax, Influenza, Bronchitis, Pneumonia, Pulmonary TB, Bronchial Asthma, Pulmonary embolism
- 4.1.3 Urinary system : Urinary Tract Infection (UTI), Nephrotic syndrome, Renal calculi, Renal failure, Prostatic hyperplasia
- 4.1.4 Digestive System : Peptic ulcer, Oesophageal varices, Hernias, Appendicitis, Intestinal obstruction, Peritonitis, Tuberculosis of Abdomen, Ulcerative colitis, Hemorrhoids, Hepatitis, Cirrhosis of liver, Cholecystitis
- 4.1.5 Cardiovascular System : Congestive cardiac failure, Angina pectoris, Cardiac arrest, Varicose vein, Blood diseases
- 4.1.6 Endocrine disorders : Hyper and hypothyroidism, Diabetes insipidus, Diabetes mellitus
- 4.2 Nursing care of gynecological & breast disorder
- 4.2.1 Disorder of uterine bleeding
- 4.2.2 Cystocele and Rectocele
- 4.2.3 Uterine prolapse
- 4.2.4 Vesico- Vaginal Fistula (VVF)
- 4.2.5 Infection of genital tract
- 4.2.6 Sexually Transmitted Disease (STD)
- 4.2.7 Human Immune Deficiency Virus & Acquired immune Deficiency Syndrome (HIV & AIDS)
- 4.2.8 Breast disorder
- 4.2.9 Infertility
- 4.3 Care of eye, ear and nose
- 4.3.1 Eye : Conjunctivitis, Blepharitis, Corneal ulcer, Foreign body in eye, Cataract, Glaucoma
- 4.3.2 Ear : Foreign body, Otitis media, Mastoiditis, Meiere's disease
- 4.3.3 Nose : Foreign body, Sinusitis, Epistaxis

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पाँचौतह पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.मी./काउन्सलर (नर्स) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.3.4 Throat : Foreign body, Laryngitis, Tonsillitis, Pharyngitis
- 4.4 Mental health problem in Nepal
- 4.5 Nurse's - responsibilities in helping the individual and family in crisis
- 4.6 Service afford to the disabled individual during the rehabilitation
- 4.7 Problem cause by immobility and their prevention

5. Community Nursing

- 5.1 Factors influencing health in Nepal
- 5.2 Elements of primary health care
- 5.3 Five basic principle of Primary Health Care (PHC)
- 5.4 Important and steps of home visit
- 5.5 Nursing in community
  - 5.5.1 Maternal Child Health & Family Planning (MCH & F)
  - 5.5.2 School health
  - 5.5.3 Public health nursing service
  - 5.5.4 Industrial health Nursing
  - 5.5.5 Mental health Nursing
  - 5.5.6 Geriatric Nursing
  - 5.5.7 Rehabilitation Nursing
- 5.6 Source of Nutrients
- 5.7 Communication
- 5.8 Epidemiology concepts of:
  - 5.8.1 Infection, Epidemic, Sporadic & Pandemic
  - 5.8.2 Communicable and non communicable disease
- 5.9 Immunization
  - 5.9.1 Cold chain
  - 5.9.2 Type of vaccine
- 5.10 Various health indicator and statistics
- 5.11 Environmental sanitation
  - 5.11.1 Method of refuse disposal
  - 5.11.2 Transmission of fecal borne disease
- 5.12 Method of sewage disposal
- 5.13 Water-sources and purification of water
- 5.14 Ways and means of public relation
- 5.15 Role of nurses in community organization
- 5.16 Principle, methods and media of health education
- 5.17 Roles and function of the nurses in family health care.
- 5.18 Home delivery: Preparation, Care of the mother, Care of the baby
- 5.19 Family planning
  - 5.19.1 Population problem and need of it in Nepal
  - 5.19.2 Methods of Family Planning : Behavioral, Chemical, Mechanical, Physiological, Voluntary surgical contraception (VSC)
- 5.20 Nutritional deficiencies diseases : Kwasiorkor, Marasmus, Night blindness, Goiter, Anemia

6. Midwifery

- 6.1 Antenatal
  - 6.1.1 Four types of female pelvic and their effect on birth baby
  - 6.1.2 Structure and function of female reproductive organs
  - 6.1.3 Normal reproductive age and menopause
  - 6.1.4 Development of fertilized ovum and foetus
  - 6.1.5 Lie, presentation, attitude, denominator, position, presenting part, engagement, station
  - 6.1.6 Signs and symptoms of pregnancy
  - 6.1.7 Physical examination of Antenatal mother
  - 6.1.8 Duration of pregnancy: Calculation of LMP (Last Menstrual Period) and EDD (Expected Date of Delivery) week of gestation
  - 6.1.9 Growth of uterus and height in relation to gestation
  - 6.1.10 Purpose of Antenatal care.
  - 6.1.11 Need of pregnant mother.
  - 6.1.12 Nursing management of following condition:
    - 6.1.12.1 Minor disorders of pregnancy

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामति सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग समूह, पाँचौतह पब्लिक हेल्थ नर्स/सि.अ.न.मी./काउन्सलर (नर्स) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

6.1.12.2 Bleeding in pregnancy

6.1.12.3 Major disorders of pregnancy

6.1.13 Disease associated with pregnancy

6.1.13.1 Anaemia, cardiac disease, diabetes, tuberculosis, sexually transmitted disease, urinary tract infection.

6.2 Labour

6.2.1 Labour and its stages

6.2.2 Signs & symptoms of onset of true labour

6.2.3 Normal course of I, II, III stages of labour

6.2.4 Mechanism of Normal labour

6.2.5 Nursing care of mother during each stage of labour

6.2.6 Signs and symptoms of second stage, third stage of labour and its management

6.2.7 Apgar score

6.2.8 Immediate care of New born baby

6.2.9 Signs & Symptoms of separation of placenta

6.2.10 Complications of 3rd and 4th stage of labour.

6.2.11 Needs and care of mother and new born

6.2.12 Prolonged labour and its appropriate management

6.3 Postnatal

6.3.1 Definition and duration of puerperium

6.3.2 Principles of care in puerperium

6.3.3 Need of postnatal mother

6.3.4 Minor disorders of puerperium.

6.3.5 Complications of puerperium

6.3.6 Breast feeding

6.3.7 Examination of new born baby

6.3.8 Congenital abnormalities

7. Nursing Care of Children

7.1 Definition of terms : Neonate, Infant, Toddler, Preschool, School age, Adolescence

7.2 Developmental characteristic and milestone

7.3 Adolescent changes and problem

7.4 Six major killer diseases : Diarrhea, Measles, Tetanus, Tuberculosis, Malnutrition, Acute Respiratory Infection (ARI)

7.5 Role of nurses in reduction of mortality rate

7.6 Common health problems of children in Nepal and its nursing management and strategy for prevention

7.6.1 Dysentery

7.6.2 Worm infestation

7.6.3 Imperforated anus

7.6.4 Undescended Testis

7.6.5 Phimosis

7.6.6 Hemophilia

7.6.7 Rheumatic fever

7.6.8 Rheumatic heart disease

7.6.9 Hair-lip

7.9.1. Cleft palate

7.7 Common health hazards of children in Nepal and their prevention

8. Behavioural Science

8.1 Factors and theories of effective learning

8.2 Characteristic of mentally health assessment

8.3 Component of mental health assessment

8.4 Classification of mental disorders: Psychosis; Neurosis; Personality disorder; Mental retardation

*****